

Đạo lực của một bậc Giác Ngộ

Phong cách của một giáo chủ lớn như đức Phật, luôn toát hiện lòng từ ái và trí tuệ vô biên; mọi hành trạng luôn thích hợp hài hòa với cuộc sống. Nguồn Tâm linh diệu vợi đó đã cảm hóa bao nghịch cảnh chướng duyên, từ Đền Bà Đạt Đa đến Vô Nãi.

Con người sở dĩ có một vị trí đặc biệt trong các chủng loại động vật, là nhờ có một nhận thức về tư duy và có một tâm thức về linh học.

Từ khi con người hiện hữu trên tinh cầu, vấn đề nhận thức được hoàn thiện từ sơ cơ cho đến tinh tường là nhờ trao đổi thông tin, giao tiếp và xử lý nhiều vấn nạn. Từ cơ bản đó, đối diện với ngoại cảnh, thiên nhiên cho đến uẩn khúc về tinh thần, con người phát sinh ra niềm tin vô hình, dùng những trù tượng để ủy thác và giải tỏa những vấn nạn ngoài khả năng hiểu biết đương thời.

Tôn giáo hoặc tín ngưỡng Thần linh đồng thời xuất hiện trong các bộ lạc. Chủ đạo tín ngưỡng cộng đồng được ủy thác cho một nhân cách đặc biệt chăm lo tế tự, là người môi giới giữa Thần linh và bộ tộc; Ngày càng phát sinh các hình thái, nghi lễ tế tự cho tín ngưỡng, tôn giáo có một tầm vóc trang trọng, tôn kính hơn.

Mỗi quốc gia chủng tộc đều có nguồn sống cá biệt do thổ nhưỡng địa lý phát sinh. Những chủng tộc có nền văn hóa thâm thúy, sâu sắc đều có một tín ngưỡng tâm linh và tôn giáo đặc thù. Trên thế giới tuy có hàng vạn tôn giáo khác nhau, tựu chung có hai loại tín ngưỡng: tín ngưỡng Thần học và tín ngưỡng bản thể học.

Tín ngưỡng Thần học cũng cho nhiều loại: Thượng đế, Thần thánh và các loại vô hình, Thần linh.

Tín ngưỡng Bản thể học cũng có nhiều hình thức: tâm linh học, duy thức học, duy linh, tự tánh học, bản ngã học, duy tâm...

Những tín ngưỡng tâm linh khác hẳn với tín ngưỡng Thần linh. Trường phái tâm linh tin rằng mỗi cá thể có một năng lực tự do, có khả năng tự mình vượt

thoát mọi hạn chế trong cuộc sống, trong khi đó, trường phái Thần linh đều tin vào quyền năng thiên nhiên, mọi sự đều ủy thác cho năng lực ngoại tại thông qua sự cầu nguyện, cúng kiến, khấn vái..làm đẹp lòng Thần linh. Trình độ bộ tộc thấp kém làm đẹp lòng Thần linh qua hiến tế máu thịt sinh mạng người hoặc thú vật. Trình độ cao hơn thì hiến tế thực phẩm hoa quả hoặc vật dụng tượng trưng cho máu thịt như lễ Misa của Ki Tô giáo hiện nay.

Trường phái tâm linh có nhiều phương pháp thăng hoa tâm thức như Đạo học, Lão giáo, Tiên đạo của Trung Hoa cổ đại, như Yoga của Ấn độ xa xưa, khổ hạnh ép xác của các trường phái Ấn giáo; Tuy nhiên và duy nhất, trong các hành giả đương thời tìm hạnh phúc nơi cảnh giới sau khi xả bỏ nhân thân, sau 6 năm tầm cầu học hỏi và hành chứng, Gotama tự mình tìm ra con đường thực nghiệm quán chiếu, đã hoát nhiên đại ngộ dưới cội Bồ Đề, từ đó giáo pháp được lan tỏa như một bộ môn khoa học tâm linh, vượt thoát tính năng tôn giáo.

Sau những năm tháng miệt mài tìm cầu thực hiện các pháp ngoại đạo, đức Phật đã ngạc nhiên thốt lên:

- Mọi chúng sanh đều có khả năng giác ngộ như ta, chỉ vì vô minh tham- sân
- si che ám tâm thức, bị dục vọng sai khiến nên mãi trôi lăn trong Tam giới!

Chỉ cần không vướng mắc ngoại cảnh, lục căn không bị cám dỗ bởi lục trần, ý thức cuộc sống là vọng tưởng, không thật; cuộc sống và mọi vật đều vô thường, khổ, vô ngã. Vạn vật đều không có một bản thể cố định nên gọi là Không! vì không ý thức nên hành động, tư duy sai trái tạo nên nghiệp, từ nghiệp nên dẫn dắt trôi lăn sanh tử...

Đó là giá trị đích thực về nhận thức của thân phận làm người mà đức Phật đã giác ngộ, để lại cho nhân loại một gia tài hiếm hoi và vô cùng giá trị. Từ sự chứng ngộ chơn tánh đó, mọi hành giả đều có cuộc sống mới, mọi hành vi, ngôn ngữ đều có một giá trị mô phạm, làm thân giáo cho muôn loài. Không riêng đức Phật Thích Ca sở chứng đưa đến thân-khẩu-ý thánh thiện mà tất cả hành giả tâm linh thực chứng đều có một giá trị hạnh đức , trí tuệ như nhau, là ngọn đuốc tâm linh tuyệt vời.

Dĩ nhiên, không phải đột nhiên mà Gotama thành tựu tâm linh tuyệt diệu như thế; Ngài phải trải qua vô lượng kiếp tô bồi phước báu, công đức qua công hạnh Bồ Tát để rồi, kiếp này chỉ là giọt nước cuối cùng tràn đầy ly nước mà thôi. Chánh báu đó tích lũy, thể hiện qua pháp tướng mà A Tư Đà tiên đoán hậu vận Ngài sẽ là một Chuyển Luân Thánh Vương hoặc là một vị Phật.

Con đường đã định:

Cho dù là phước báu, cũng đã là con đường đã định sẵn bởi đạo nghiệp, Thái tử Gotama không thoát khỏi nên giá trị tâm linh đã được thể hiện một cách ngoạn mục từ vương cung cho đến thứ dân, từ khổ hạnh cho đến đại ngộ, qua bao gian nan khổ hạnh đi đến thành công là một chặng đường tâm linh đầy gai góc, đã nở hoa giá trị tâm linh tuyệt vời có một không hai trên hành tinh sau hàng ngàn năm vẫn chưa có ai kế thừa ánh sáng đạo nghiệp như thế.

Lúc sanh thời trong hoàng cung, Thái tử cũng lộ diện một tài năng về học vấn, một trí tuệ không có đối thủ, một sức khỏe phi thường, một lòng Từ vô hạn, một ứng xử vô song thì khi xuất gia tầm cầu chân lý, hành giả Gotama cũng vượt trội mọi mặt những vị thầy của mình, để rồi sau khi chứng ngộ, trở lại khai thông những bế tắc mà đồng đạo của Ngài đang gặp phải.

Giáo lý:

Giá trị tâm linh tuyệt vời trong kho tàng giáo lý duyên khởi không phạm vào một trong hai cực đoan thường tình.

Khởi đầu cho một giáo lý vô ngã, tại Lộc Uyển, đức Phật khai thị cho năm anh em Kiều Trần Như về một luận chứng cô đọng, sâu sắc nhưng thực tế, đó là bốn chân lý tuyệt vời về kiếp nhân sinh mà không một ai thoát khỏi từ lúc có mặt trong cõi trần ai đến lúc ra khỏi vòng luân lưu hủy diệt: Khổ-Tập-Diệt-Đạo. Đây là sự khổ của kiếp sống, đây là nguyên nhân đưa đến cái khổ; đây là con đường hạnh phúc sau khi thoát khổ và đây là giải pháp đưa đến thoát khổ.

Bốn chân lý trên đây nghe như đơn giản, thực tế hàm tàng cả một trí tuệ siêu việt, một giá trị tâm linh thực chứng mà bao thế hệ trước đó, các hành giả dày

vò thân xác, khổ hạnh mà vẫn chưa thấy được ánh sáng giác ngộ le lói giữa u minh nhân chìm cuộc sống nhân sinh.

Để triển khai hệ thống giáo lý vô ngã, đức Phật đã dẫn dắt hành giả đi từ thấp đến cao; giúp cho tín chúng thấy được cái hư ảo của vật chất, cái sai lầm của nhận thức; dùng mọi phương tiện hư ảo để thoát khỏi hư ảo; Biết là hư ảo mà vẫn phải khếp cuộc sống vào quy tắc mô phạm để khỏi vi phạm vào ý hệ hư ảo rồi trôi lăn theo hư ảo trầm luân.

Giá trị tâm linh tuyệt vời trong kho tàng giáo lý duyên khởi không phạm vào một trong hai cực đoan thường tình. Nói về hư ảo mà vẫn sống trong hư ảo để chuyển hóa hư ảo. Không từ bỏ hư ảo để chạy theo một ảo tưởng khác, cũng không chìm sâu trong hư ảo khi cùng hư ảo bơi lội về bến chân như.

Nghệ thuật trung đạo đã giúp giáo lý nhà Phật chuyển hóa cuộc sống mà không xa rời, từ bỏ cuộc sống. Tâm linh, ý hệ, cuộc sống không rời nhau mà cũng chẳng xa nhau, từ một hợp thể phức tạp biến thành một đơn thể chân thật khai sanh một trí tuệ chắc thật. Từ một giá trị tâm linh đơn thuần chuyển hóa một hợp thể đa tạp trong tâm thức mọi hành giả mà chúng ta gọi là chuyển pháp luân.

Không những Tứ Đế là giáo lý đầu tiên đức Phật đã chuyển pháp đầu tiên cho công cuộc giáo hóa; suốt 49 năm hành hóa, đức Phật vẫn không ra khỏi nguyên tắc: Thế gian pháp tức Phật Pháp, hoặc giả: Phật pháp tức bất định pháp, vì thế Phật pháp bất ly thế gian pháp. Đó là một giá trị tâm linh tuyệt vời mà chưa có giáo pháp nào bao hàm trọn vẹn như thế.

Hầu hết các tôn giáo hiện nay, hoặc xem nhục dục là phương tiện đạt đến cứu cánh, hoặc từ bỏ cuộc sống thế gian để hướng đến cảnh giới mai sau. Hoặc chọn sự khổ hạnh hành xác để bù đắp tội lỗi quá khứ hy vọng Thần linh hỷ xả, cứu vớt cho về cảnh giới Thiên đàng...nghĩa là hầu hết chọn con đường cực đoan, biên kiến đưa đến cuộc sống thiếu thực tế.

Phật giáo và xã hội khoa học thực dụng:

Phật giáo không thể là một tôn giáo như những tôn giáo thần linh, cũng không hẳn là bộ môn khoa học thực dụng, cũng không là môn tâm lý đạo đức

xã hội, và cũng không là bất cứ mặt nào trong tổng thể cuộc sống, mà là tổng thể cuộc sống được chuyển hóa, được thăng hoa về lãnh vực tâm linh để tổng thể cuộc sống có một giá trị đích thực hơn là giá trị thực dụng hữu hạn của cuộc sống. Đó là giá trị tâm linh được thổi vào cuộc sống qua con đường giáo lý của đức Phật

Với những tiện nghi hiện nay và khoa học tiến bộ vượt trội, đã đẩy nhiều tôn giáo vào vị thế tỷ lệ nghịch với khoa học thực dụng. Hầu hết, con người chấp nhận khoa học và những thành tựu của khoa học là một bước tiến hiển nhiên của loài người không thể phủ bác, vì thế, một số tôn giáo cực đoan xem khoa học là tội lỗi, là môi cám dỗ đưa loài người gần với hỏa ngục; thậm chí kết án và đòi triệt tiêu các quốc gia văn minh tiến bộ, nhưng, nhà khoa học như:

Albert Einseint - nhà bác học Vật Lý từng bảo:

“Tôi là một người không tôn giáo. Nhưng nếu có Tôn giáo thì Tôi phải là một phật tử. Vì những gì Tôi hiểu biết bây giờ thì mấy ngàn năm qua Kinh Phật đã nói hết rồi”

“Tôn giáo tương lai sẽ là tôn giáo toàn cầu”

Vượt lên mọi thần linh giáo điều và thần học. Tôn giáo ấy phải bao quát cả phương diện tự nhiên lẫn siêu nhiên đặt trên căn bản của ý thức đạo lý, phát xuất từ kinh nghiệm trọng thể gồm mọi phương diện trên. Trong cái nhất thể đầy ý nghĩa. Chỉ có Đạo Phật đáp ứng đủ điều kiện đó.

“Nếu có một tôn giáo nào đương đầu được mọi nhu cầu của khoa học hiện đại thì đó là Phật giáo”

“Phật giáo không cần xét lại quan điểm của mình để cập nhật hóa với những khám phá mới của khoa học”

“Phật giáo không cần phải từ bỏ quan điểm của mình để theo khoa học vì Phật giáo bao gồm cả khoa học cũng như vượt qua.

Như vậy, Phật giáo không thể là một tôn giáo như những tôn giáo thần linh, cũng không hẳn là bộ môn khoa học thực dụng, cũng không là môn tâm lý đạo đức xã hội, và cũng không là bất cứ mặt nào trong tổng thể cuộc sống,

mà là tổng thể cuộc sống được chuyển hóa, được thăng hoa về lãnh vực tâm linh để tổng thể cuộc sống có một giá trị đích thực hơn là giá trị thực dụng hữu hạn của cuộc sống. Đó là giá trị tâm linh được thổi vào cuộc sống qua con đường giáo lý của đức Phật.

Phật giáo và công cuộc hoằng hóa:

Một gia tài đồ sộ và một giá trị tâm linh tuyệt vời của Phật giáo, mãi đến nay, qua lượng số tín đồ, đạo Phật vẫn là tôn giáo đứng vào hạng ba, hạng tư trên thế giới so với các tôn giáo Thần học. Tại sao? đặt câu hỏi tức là đã có đáp án tiềm ẩn.

1. Phật giáo không chủ trương áp đặt
2. Phật giáo không có giáo quyền, không có tín điều
3. Phật giáo không chú trọng về lượng số tín đồ, không nặng về quyền lực (quyền lực tâm linh và quyền lực tôn giáo)
4. Phật giáo tôn trọng tự quyết định của mỗi cá thể và nghiệp lực của từng cá nhân
5. Vì Phật giáo đặt nặng việc hướng nội cá nhân nên xem nhẹ việc hướng ngoại của tổ chức.
6. Phật giáo không chủ trương đối phó với chuồng duyên ngoại cảnh

Khi Phật còn tại thế, việc truyền bá giáo lý còn tùy căn cơ mà nói pháp, thậm chí có những đối tượng Phật không cảm hóa được mà phải giao cho đệ tử Ngài cảm hóa; khi đi giáo hóa, không dùng thần thông, không sử dụng quyền lực, quyền lợi. Mỗi người đi một hướng, tận dụng tâm từ để giáo hóa, dù bị ngược đãi hành hung vẫn không chống trả bằng bạo lực.

Đó là thời quá khứ, hiện nay, với phương tiện khoa học, Phật giáo một số quốc gia đã dùng tiện nghi sẵn có để truyền bá, bằng truyền hình, băng băng đĩa, bằng phim ảnh sân khấu, bằng ca nhạc kịch nghệ...vì thế, ảnh hưởng Phật giáo ngày nay trên thế giới, một số quốc gia Thần học trước kia, nay nếm hương vị giải thoát, giải thoát sự kềm hãm của tổ chức tôn giáo, giải thoát những tri kiến chấp thủ của thế gian, giải thoát tập quán xã hội...để bay bổng

vào chân trời tự tại tâm linh, nên Phật giáo dễ được chấp nhận và bén rễ, phát triển nhanh chóng trong các xã hội thực dụng và tiện nghi khoa học. Chính vì thế mà Phật giáo được các tôn giáo tại Liên Hiệp Quốc chọn làm tôn giáo hòa bình của nhân loại.

Vì là tôn giáo hòa bình nên việc phát triển chậm chạp nhưng không làm đổ máu chúng sinh.

Phật giáo với hệ sinh thái:

Giá trị tâm linh của một bậc đại giác luôn là gia tài quý báu cho nhân loại, giúp cho bao cuộc sống thăng hoa và giải tỏa những bế tắc cho đời người, đó là giá trị tuyệt vời của một tâm linh đã giác ngộ gần ba ngàn năm qua. Ảnh minh họa

Giá trị tâm linh của một bậc đại giác luôn là gia tài quý báu cho nhân loại, giúp cho bao cuộc sống thăng hoa và giải tỏa những bế tắc cho đời người, đó là giá trị tuyệt vời của một tâm linh đã giác ngộ gần ba ngàn năm qua. Ảnh minh họa

Không những sinh mạng con người, động vật được tôn trọng, mà ngay cả cỏ cây hoa lá cũng được bảo vệ; đệ tử Phật không được chặt phá cây, dẫm đạp lên cỏ cây một cách bừa bãi, vô cớ. Không đổ nước và chất bẩn vào dòng sông, không khắc nhổ lên cỏ cây, không dẫm đạp côn trùng, thậm chí một Sa Môn không được chết nơi xóm làng, phố thị nhà dân mà phải vào chốn núi non rừng thẳm... không uống nước khi chưa được lọc.

Một Khất sĩ đi xin ăn như con ong hút mật hoa mà không là tổn hại phần hoa, nhụy hoa.

Đức Phật sinh ra bên vườn cây Lâm Tỳ Ni, chứng đạo dưới cội Bồ Đề, hoằng pháp nơi vườn Lộc Uyển, Nhập diệt trong rừng Sala. Ngụ nơi rừng Trúc; Cả cuộc đời Ngài gắn liền với môi trường xanh và luôn hòa nhập với hệ sinh thái

Phong cách của một giáo chủ lớn như đức Phật, luôn toát hiện lòng từ ái và trí tuệ vô biên; mọi hành trạng luôn thích hợp hài hòa với cuộc sống. Nguồn Tâm linh diệu vợi đó đã cảm hóa bao nghịch cảnh chướng duyên, từ Đền Bà Đạp Đa đến Vô Nãi, từ voi say đến kỹ nữ giả bụng chứa vu oan cho Phật; Từ

bạo chúa như Asoka đến các vương cung hoàng tử, từ quý tộc đến giai cấp tiện dân; từ ngoại đạo đến tà giáo đều quy ngưỡng trước một năng lượng từ ái, vô úy và giải thoát của Ngài.

Từ lúc ra đời đến khi nhập diệt, trên 80 năm, Ngài để lại cho nhân loại một giá trị tâm linh qua thân giáo, khẩu giáo và lời dạy đầy trí tuệ. Chỉ có một bậc chứng đắc hoàn toàn mới có cuộc đời hoàn hảo như thế.

Giá trị tâm linh của một bậc đại giác luôn là gia tài quý báu cho nhân loại, giúp cho bao cuộc sống thăng hoa và giải tỏa những bế tắc cho đời người, đó là giá trị tuyệt vời của một tâm linh đã giác ngộ gần ba ngàn năm qua.

Minh Mẫn